GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 169. Duminecă, 2 (14) Augustŭ. 1887.

Brașovŭ, 1 Augustŭ 1887.

Intrégа ḑiaristică europénă este pentru momentŭ preocupată de urmările ce le póte avé pentru situațiunea generală politică călĕtoria prințului Ferdinand de Coburg în Bulgaria. Ținêndŭ contŭ de acestŭ viu interesŭ, ce se manifestă pretutindenea, vomŭ dedica și revista nóstră de aḑĭ afacerei bulgare, care este și pentru noi cu atâtŭ mai importantă, cu câtŭ Carpații suntŭ vecinĭ cu Balcanii.

Cu tóte că prințulŭ de Coburg încă n'a ajunsŭ în Têrnova și n'a depusŭ încă jurămêntulŭ pe constituțiunea bulgară, suntemŭ deja în posițiune de-a cunósce cuprinsulŭ circularei sale adresate tuturorŭ marilorŭ puterĭ, precum și cuprinsulŭ manifestului sĕu către națiunea bulgară.

Acéstа descoperire prea timpuriă avemŭ de a-o mulțămi indiscrețiunei unui amicŭ alŭ prințului, a contelui ungurescŭ Eugen Zichy, care, mergêndŭ în cupeulŭ princiarŭ până la Seghedinŭ, a fostŭ însărcinatŭ de a comunica dela stația telegrafică din Seghedin acele acte mamei prințului. Aicĭ Zichy s'a întêlnitŭ cu doi ḑiariștĭ ungurĭ, carĭ sosiseră cu acelașĭ trenŭ și le-a împărtitŭ și acestora cuprinsulŭ enunțiațiunilorŭ amintite. Ḑiariștii îndată le-a comunicatŭ foilorŭ din Peșta „Egyetértes“ și „Neues Pester Journal“ în carĭ au și apărutŭ alaltăerĭ.

In primulŭ actŭ adresatŭ puterilorŭ, prințulŭ de Coburg ḑice că nu a urmatŭ îndată chemărei națiunei bulgare, pentru că spera, că puterile vorŭ aproba alegerea sa. Rĕspunsurile lorŭ însĕ n'au fostŭ favorabile, dér n'au fostŭ îndreptate nicĭ în contra persónei sale, a prințului, ci numai în contra formelorŭ au făcutŭ puterile obiecțiunĭ. De aceea elŭ, prințulŭ, s'a hotărîtŭ sĕ mérgă în Bulgaria cu firma speranță, că puterile față cu faptele împlinite nu se vorŭ mai uita la forme.

„Mĕ ducŭ dér în Bulgaria — ḑice prințulŭ — cu firma hotărîre de a regula stările desolate de aḑĭ ale națiunei bulgare și sperŭ dela Atotputerniculŭ, că voiu conduce acéstă națiune pe cale pacinică la civilisațiune și cultură și o voiu ridica la acea înălțime, care i se cuvine în rêndulŭ statelorŭ civilisate europene. Problema ce mi-am pus'o e nobilă și mărétă, dér ea este și sfântă, căcĭ voescŭ sĕ 'mĭ dedicŭ tótă viéța mea unei nobile națiunĭ“.

In manifestulŭ către națiunea bulgară prințulŭ mărturisesce, că stăruința sa de a câștiga puterile pentru causa bulgară n'au fostŭ încununate de succesŭ, așa că în cerculara sa către curțile europene a trebuitŭ sĕ declare, că se simte îndemnatŭ a primi alegerea lui de principe și *fără consimțĕmêntulŭ lorŭ*, adecă alŭ puterilorŭ. Manifestulŭ se termină cu următórele cuvinte:

„Norĭ grei și amenințătorĭ s'au adunatŭ pe orisontulŭ nostru, dér mai mare este și mai greu cumpĕnesce încrederea mea în curagiulŭ și în perseveranța vóstră! Sfântă este voința poporului și încă totdéuna ea a învinsŭ. Acéstă e și voința mea și sperŭ că mĕ vețĭ sprijini în nisuințele mele sfinte. Cu Dumneḑeu și cu voi voescŭ sĕ luptŭ pentru causa vóstră.“

Intr'o altă depeșă, care asemenea s'a datŭ publicității prin indiscrețiunea ungurésca, prințulŭ face cunoscutŭ Inaltei Porțĭ, că a primitŭ alegerea Sobraniei bulgare și speră că pasulŭ lui va corĕspunde dorinței și intențiunei Maiestății Sale Sultanului.

Se ḑice că mama prințului de Ferdinand ar fi contribuitŭ mai multŭ ca elŭ sĕ plece în Bulgaria. Dênsa, prin legăturile ei familiare, sĕ fi stăruitŭ multŭ în Petersburgŭ, ca sĕ câștige aprobarea Țarului. Póte că acestorŭ stăruințe este a se mulțămi, că cu tóte protestările lorŭ foile rusescĭ se esprimă într'unŭ tonŭ mai moderatŭ decum s'a așteptatŭ și aprópe cu indiferență asupra călĕtoriei prințului de Coburg.

Intr'unŭ articulŭ alŭ Gazetei oficióse de Petersburg se declară lămuritŭ, că Rusia va observa și de aci înainte o atitudine așteptătóre față cu desfășurarea lucrurilorŭ în Bulgaria. De aci resultă, că Țarulŭ n'are nicĭdecum intențiunea de a interveni și de a isgoni pe prințulŭ Ferdinand din Bulgaria.

In asemenĭ împrejurărĭ, momentanŭ favorabile pentru prințulŭ, ni se pare că indiscrețiunea comisă de contele Zichy cu publicarea pré timpuriă a actelorŭ princiare a fostŭ unŭ pasŭ din cele mai greșite. In tótă întêmplarea nu va contribui a mări simpatiile pentru prințulŭ de Coburg în Petersburg împrejurarea, că manifestulŭ lui către poporulŭ bulgarŭ a apărutŭ mai ântêiu în fóia kossuthistă din Pesta.

Politica esternă a Serbiei.

Ḑiarulŭ radicalŭ „Odjek“, ale cărui relațiunĭ cu guvernulŭ sêrbescŭ suntŭ cunoscute scrie următórele:

Legăturile care unescŭ națiunea sêrbéscă cu cea rusésca suntŭ de natură indisolubilă, deórece au fostŭ întărite prin sânge. Numai sofiștii le potŭ tăgădui și numai o politică nefastă le póte trece cu vederea. Noi ḑicemŭ aceste cuvinte pentru că scimŭ sĕ vorbimŭ din sufletulŭ poporului sêrbescŭ, și numai acela póte ignora tendințele naționale și sentimentele poporului, care voiesce sĕ-i facă rele servitii.

Una din causele principale, pentru care a fostŭ ultima schimbare ministerială atâtŭ de cu bucuriă salutată de către toțĭ Sêrbii, este convingerea generală că prin schimbarea politică se îmbunĕtățescŭ relațiunile cele rele, carĭ au esistatŭ între Rusia și Serbia, și pe carĭ le-a provocatŭ guvernulŭ trecutŭ în interesulŭ altuia.

Noi spunemŭ acestea fără nicĭ o teamă, deórece suntemŭ convinșĭ că numai acea politică póte avea succesŭ, care se baséză pe factorĭ realĭ, ér nu închipuițĭ. De aceea suntemŭ convinșĭ că împărtășirea acestui adevĕrŭ póte fi de folosŭ pentru desvoltarea relațiunilorŭ normale cu tóte puterile, și în specialŭ cu monarchia vecină. A o înșela pe acésta, nu este nicĭ în folosulŭ nostru, nicĭ alŭ Austro-Ungariei. Este mai bine d'a pune relațiunile cu vecinii în armoniă cu împrejurările reale, cu situațiunea adevĕrată.

Marea putere vecină nu va ajunge în posițiune sĕ atragă asupră-șĭ mânia poporului sêrbescŭ pentru relațiunĭ făcute bune în modŭ artificialŭ. O asemenea »prieteniă urgisită“ nu póte presinta unŭ folosŭ durabilŭ nicĭ unuia nicĭ altuia. Noi amŭ fostŭ totdéuna pentru relațiunĭ bune cu monarchia vecină, dér bine înțelesŭ, în limitele intereselorŭ amêndurora.

Noi amŭ stăruitŭ ca aceste relațiunĭ sĕ ia acéstă formă, care ar corĕspunde tendințelorŭ neîndoióse ale națiunei sêrbescĭ: în timpurĭ normale acésta doresce o prieteniă sinceră cu Austro Ungaria pe basa dreptăței egale. Intêmplându-se însĕ sĕ se ivéscă impregiurărĭ anormale, care sĕ siléscă pe Serbia sĕ se pronunțe pentru Rusia séu Austro-Ungaria, atuncĭ nu mai încape nicĭ o îndoială că națiunea va merge cu Rusia.

Acestŭ articulŭ a produsŭ o impresiune neplăcută în Viena, care se și manifestă în ḑiarele de acolo.

Cestiunea egipténă.

Oficiulŭ de esterne englesŭ a depusŭ în parlamentŭ corespondența ce s'a urmatŭ asupra misiunei lui Sir Drummond-Wolf în Constantinopolŭ în cestiunea egipténă.

Cartea albastră despre misiunea lui Wolf cuprinde timpulŭ dela 31 Maiu până la 1 Augustŭ. Deja la 3 Maiu Wolf depeșă lui Salisbury, că ambasadorul rusŭ Nelidoff a spus pe față, că guvernul francesŭ și rus vor respinge stipulațiunile care tractéză despre drepturile Angliei d'a reintra în Egiptŭ. Ambasadorulŭ francesŭ Montebello scrise Sultanului, că Franța, decă se va ratifica convenția anglo-turcéscă privitóre la Egiptŭ, își va îndrepta atențiunea sa în a'șĭ protege proprielе sale interese, în paguba Turciei; neratificându-se însĕ convenția, Franța va da sprijinŭ și ajutorŭ Sultanului față cu tóte eventualitățile, ce ar resulta din respingerea convențiunei. Wolf mai făcŭ cunoscutŭ lui Salisbury, că ambasadorii francesŭ și rusŭ ar fi spusŭ Porții, că în ratificarea convenției arŭ privi unŭ tractatŭ de alianță și prin urmare pe Turcia n'arŭ mai considera-o ca statŭ neutralŭ. Ambasadorii Germaniei, Austro-Ungariei și Italiei au stăruitŭ pentru ratificare. Amenințările Franciei și Rusiei, precum comunică Rustem-pașa lui Salisbury, îndreptate contra integrității imperiului turcescŭ, au făcutŭ pe Pórtă sĕ nu ratifice convenția.

Astfelŭ cestiunea egipténă a rĕmasŭ totŭ neresolvată și Salisbury a declaratŭ, că guvernulŭ britanicŭ va ține ocupatŭ Egiptulŭ până când se va convinge, că guvernulŭ egiptênŭ e destulŭ de tare, ca sĕ înlăture periculе interne și esterne.

Revisuirea chartei Europei.

A apărutŭ o broșură rusésca, care se ocupă cu granițele naturale ale popórelorŭ în »imperiu«. Acéstă revisuire rusésca a chartei Europei propune »pentru asigurarea păcii« următórea modificare ce ar fi sĕ se facă în statele europene:

Granița ruso-germană începe, după acéstă broșură, la Stolp și merge'n josŭ într'o liniă »naturală« decisivă până la Beuthen, Danzig, Thorn, Königsberg cadŭ la Rusia. Intre Ratibor și Plesz se abate granița rusă spre ostŭ, ia în trecere Galiția, Bucovina și Moldova și așa sosesce la Marea-neagră. Germania, care 'șĭ-a perdutŭ astfelŭ o mare parte din ostulŭ sĕu, se despăgubesce prin Boemia, Austria de susŭ, Tirolulŭ germanŭ și Elveția germană. Noua graniță germanăfrancesă lasă Germaniei Strassburgulŭ, Mețulŭ îlŭ cedéză Franciei și merge apoi într'o liniă spre Marea Nordică, la care sosesce între Brugge și Ostende. După ce s'a pusŭ astfelŭ capĕtŭ Elveției, Belgiei și Olandei, autorulŭ cedéză Danemarcei Șlesvigulŭ. Noua Austriă primesce ca nouă putere slavă întrégă Peninsula balcanică, Serbia, Valahia, Muntenegru, Bulgaria și Constantinopolulŭ inclusive, chiar și Triestulŭ i-lŭ păstréză. Italia trebue sĕ se mulțăméscă cu Tirolulŭ italianŭ și cu Tessinulŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Inspectorulŭ scolarŭ ungurescŭ din Trei scaune Szeremley, s'a îndușmănitŭ cumplitŭ cu comitele administrativŭ alŭ comitatului. Causa e că inspectorulŭ candidase, la alegerile din Iunie, ca deputatŭ guvernamentalŭ. Comitatulŭ însĕ favorisà candidatura br-lui Szentkereszty, totŭ liberalŭ. Szeremley, vrêndŭ sĕ-șĭ desvolte programulŭ, a fostŭ opritŭ de solgăbirĕu, și așa fù nevoitŭ sĕ comunice cu alegĕtorii prin scrisorĭ tipărite deschise. In aceste scrisorĭ lovì în procederea clicei comitatense și declarà că în stările comitatului Trei scaune vede unŭ cosciugŭ zugrăvitŭ și de va fi alesŭ, va căuta sĕ deschiḑă și sĕ spulbere acestŭ cosciugŭ. Din causa acésta se propusese în comitetulŭ administrativŭ sĕ se céră ministrului instrucțiunei satisfacțiune pentru ofensa adusă comitatului de către inspectorulŭ scolarŭ ér până atuncĭ sĕ îngrijéscă de înlocuirea inspectorului scolarŭ. Așa s'a și decisŭ. Comitetulŭ nu mai ține ședințe, nevoindŭ sĕ mai aibă de a face cu inspectorulŭ scolarŭ, până ce va veni rĕspunsulŭ ministrului. Așa ne comunică „Pester Lloyd“ despre acéstă cértă „patriotică.“

—x—

Din incidentulŭ venirei Maiestăței Sale la Clușiu, după cum anunță „Protestáns Közlöny“ s'au luatŭ mĕsurĭ, ca și arcidiecesa transilvană ev. ref. sĕ se presente prin delegațĭ înaintea Maiestăței Sale. Delegățiimirenĭ se vorŭ înfățișa în uniformă ungurésca (diszmagyarban), ér preoții în uniforma lorŭ preoțéscă. — Teatru în tótă forma.

—x—

In biblioteca doctorului Zerich din Uzonŭ — ḑice „E-K.« — a aflatŭ profesorulŭ din Alba-Iulia Temeșvari

însemnate documente istorice referitóre la episcopatulŭ transilvanŭ, anume s'au descoperitŭ numele a 9 episcopî din nainte de anulŭ 1400, carî până acum au fostŭ necunoscute.

—x—

Excursiune la Sinaia în ḑiua de Sf. Maria. Cu ocasiunea serbărei de Sf. Maria la 15/27 c., biroulŭ o răşenescŭ din localitate (Strada vămei nr. 10) arangează unŭ trenŭ de plăcere de aci la Sinaia şi retour cu preţurî fórte reduse.

—x—

Mai ḑilele trecute venì o plóiă repede peste comuna Bodŭ (lângă Braşovŭ) pe la 3 óre după améḑî. Se scie, că pescarii totdéuna după plóiă iesŭ să pescuiéscă. Astfelŭ mai mulţî ómenî din Bodŭ veniră în spre séră să pescuiéscă dealungulŭ Ghimbăşelului — mai alesŭ pe lângă móra cea nouă a comunei. Intre alţii ese şi unŭ Românŭ la pescuitŭ cu lingura sa — afundându-o în lésa morei. Unŭ sasŭ îlŭ vede şi i cere lingura să pescuéscă şi elŭ ceva. Românulŭ i-o dete bucurosŭ. Sasulŭ, cum afundă lingura în apă, ii apucă róta morii códa lingurii şi astfelŭ alunecândŭ de pe punte cade în apă. Altŭ Sasŭ delà ferésträulŭ comunei vĕḑêndŭ pericolulŭ âmblà să scape pe celŭ din apă dér luneca şi elŭ de pe punte şi căḑù sub róta morii şi décă morarulŭ nu oprea apa, îlŭ sdrobea cu desĕvêrşire. Totŭ morarulŭ a săritŭ să scótă din apă şi pe celŭ dântêiu periclitatŭ, care sta să se înnece. Celui căḑutŭ sub rótă i s'a sdrobitŭ unŭ umĕrŭ şi îi s'au violatŭ partea stângă a capului. Amêndoi se află în cură. Se crede că se vorŭ reînsănĕtoşa mai cu greu.

—x—

D-lŭ Silvestru **Moldovanŭ**, fostŭ profesorŭ la gimnasiulŭ românŭ de aci, ér acum amploiatŭ la banca „Arieşana" din Turda, s'a logoditŭ în 4 Augustŭ n. c. cu d-şóra Margareta **Cigărean**, fiica d-lui vicenotarŭ comitatensŭ din Turda, Iónŭ Cigăreanŭ. — Intr'unŭ ceasŭ bunŭ!

—x—

Alaltaerî, Joi, séra pe la 10 óre au **arsŭ** în Braşovulŭ vechiu, Uliţa de mijlocŭ, două marî şurî încărcate în parte cu cereale şi paie, unŭ şoponŭ şi unŭ grajdŭ, la locuitorii Stamm şi Olescher.

—x—

Pentru serviciile aduse maghiarismului şi la alegerî, ministrulŭ Trefortŭ a mai „pricopsitŭ" pe următorii preoţî gr. or.: Ioanŭ **Sovre** din Cărpenişŭ (orî din Valea?) cu 100 fl., Alecsandru Ciocaciu din Kovacs-Kapolnok (?) cu 60 fl., Zaharia **Munteanŭ** din Sĕlaşulŭ de susŭ, Ioanŭ **Mihailescu** din Ohaba de sub peatră, Ilie **Piso** din Măgura, Petru **Câmpean** din Fernandia, Tobie **Popa** din Suligetŭ, Ilie **Sovre** din Köteles-Mezö (?), Petru **Manu** din Boierenî, Pavelŭ **Grigulă** din Stoiceal, Neculae **Herman** din Macicŭ, George **Pascu** din Kis-Kötelyes (?), Emericŭ **Bărbosu** din Csokolcz (?) şi Teodorŭ **Lovre** (Sovre?) din Fĕnaţŭ cu câte 50 fl. — Românii nu'i vorŭ uita!

—x—

In comuna **Felea de Câmpiă** s'a ivitŭ între rimătorî bóla numită arsura de splină. Până acum au muritŭ vr'o 30 de porcî.

—x—

Intr'unŭ birtŭ din **Kaposvar** şedea deunăḑî locuitorulŭ din Csepeltania I. Lakos cu unŭ cărăuşŭ, care avea să-lŭ ducă acasă. In timpulŭ acesta doi indivíḑî necunoscuţî se suiră în carŭ, care sta afară, şi porniră cu elŭ spre calea ferată. Cei doi din birtŭ observândŭ dispariţiunea carului, făcură iute arĕtare la poliţiă, care trimise 6 gendarmî să prindă pe hoţî. Aceştia au şi fostŭ găsiţî la calea ferată, unde să opri séra fiindŭ loculŭ de trecere închisŭ. Hoţii săriră din carŭ şi încercară să fugă spre rîulŭ Căpuşŭ, împuşcândŭ totodată asupra gendarmilorŭ, precum spune »P. H." Gendarmii rĕspunseră şi ei cu glónţe omorândŭ pe fugarî. S'au găsitŭ la aceştia 240 cartuşe, 4 revolvere şi o mică sumă de banî. Indentitatea nu li-s'a putùtŭ stabili.

—x—

In cerculŭ direcţiunei poştale şi telegrafice din **Sibiiu** suntŭ de ocupatŭ provisoriu locurî de servitorî la poşte şi la telegrafŭ. Cauţiune 100 fl., léfa 300 fl. pe anŭ, banî de cvartirŭ 60 fl. şi îmbrăcăminte dela erarŭ. Petiţiunile bine instruite se adreséză la numita direcţiune în timpŭ de 6 sĕptĕmânî.

—x—

Representaţiune teatrală se va da, sub conducerea d-lui Petru Rimbaşŭ, de către tinerimea studiósă din tractulŭ protopresb. **Zarandŭ** Joi la 6/18 Augustŭ 1887 în localitatea »Societăţei de lectură" din Bradŭ. După reprsentaţiune va urma danţŭ. Jumĕtate din venitŭ e destinatŭ pentru bibliotecele scolarî din tractŭ, éră cealaltă jumĕtate pentru fondulŭ elevilorŭ morboşî dela gimn. rom. gr. or. din locŭ. Intrarea de persónă loc. I. 70 cr., loc. II. 50 cr., parter 30 cr., pentru copii 20 cr. Bilete de intrare se potŭ căpĕta din 3—6 Augustŭ a. c. la d-lŭ I. Germânŭ, visavis de gimn. şi séra la casă. Comitetulŭ arangiatorŭ — Programa representaţiunei 1) **Unŭ leu şi unŭ slotŭ**, comediă într'unŭ actŭ de D. R. Rosetti. Persónele: Eudochie Trifanŭ, d-lŭ Aurelŭ Trifŭ. Tasache Sărăcilă, d-lŭ Teodor Baianţŭ, Mişu Anesti, D-lŭ Nicolau Vraciu, Tertipofŭ, d-lŭ Petru Todoranŭ. D-ra Tarşiţa Trifanŭ, d-na Rimbaş. Nataliţa fiica sa, d-ra E. Impĕratŭ. Lina servitóre, d-ra Eug. Cuteanŭ. Mai mulţî invitaţî. 2) **Polipulŭ Unchiului** comediă într'unŭ actŭ de I. Slavicî. Ciocănelŭ, d-lŭ Inocenţiu Bogdanŭ. Vespianŭ, d-lŭ Teodorŭ Baianţŭ. Iulianŭ, d-lŭ Andronŭ Bogdanŭ. Veriga serv., d-lŭ Ales. Draia, 3) **Unŭ tutorŭ**, comediă în 2 acte şi unŭ tablou de M. Ponni. Redeanŭ, d-lŭ Aurelŭ Trifŭ. Dornescu, d-lŭ Inoc. Bogdanŭ. Buzduganŭ, d-lŭ Ioanŭ Sina. Ioniţă, d-lŭ Ioanŭ Bocaniciu. Leonora Steria, d-şóra V. Stanciu. D-na Renanŭ, D-na Rimbaşŭ. Rariţa servitóre, d-ra F. Olariu Servitorî, Ţĕranî, Ţĕrance. Inceputulŭ la 7 óre séra. Ofertele marinimóse se vorŭ primi cu mulţămită şi cuita publice.

—x—

Se primescŭ în cvartirŭ cu alimentare şi îngrijire întrégă băeţî într'o familiă onorabilă din Braşovŭ, ce locuesce în cetate. Se recomandă acéstă familiă mai alesŭ pentru scolarii dela gimnasiu. Informaţiunî mai deapróape dă administraţiunea fóiei nóstre.

—x—

In librăria diecesană din Caransebeşŭ şi la d-lŭ autorŭ **Traianŭ Barza** se află de vêndare opulŭ: „**Cugetărî asupra crescerei omului**", retipărită de curêndŭ din „Fóia diecesană". Preţulŭ 40 cr., care este destinatŭ ca ajutorŭ la ḑidirea bisericei române gr. or. din comuna Bacamezeu.

Agricutura în Germania.*)

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

(Urmare.)

Aruncândŭ în fine o ochire asupra întregei moşii şi esploataţiunî şi a detaliilorŭ ei, o putemŭ numi cu dreptŭ cuvêntŭ o economiă modelŭ, la care proprietarulŭ nu s'a sfiitŭ d'a face cele mai marî sacrificii, pentru a aduce esploataţiunea moşiei acolo, unde ar trebui să tindă orî şi care proprietate, fiă ea mare, fiă mică. De sigurŭ că pe lângă sacrificii bănescî proprietarulŭ nu s'a sfiitŭ nicî de sacrificii morale şi materiale spre a'şî rotunḑi şi înlesni lucrarea moşiei sale, constrîngêndŭ pe sĕtenî de voiă de nevoiă d'ai da lui în arêndă pământurile lorŭ, şi ei d'a deveni lucrătorii lui cu ḑiua, séu cu anulŭ, ce se înţelege că nu póte fi nicî în favórea lorŭ şi nicî a statului, precum a doveditŭ o acéstă istoria tuturorŭ popórelorŭ şi tuturorŭ timpurilorŭ în modŭ neîndoiosŭ, căcî absorbindŭ proprietatea mare, şi lipsindŭ pe miculŭ proprietarŭ de ogorulŭ şi căşcióra sa, frustreḑî totodată şi pe statŭ de basa cea mai puternică şi mai statornică, pe care se póte elŭ răḑima. Că unŭ astfelŭ de mare proprietarŭ pe lângă o arêndă mai mare şi vorbe ademenitóre, când aceste nu folosescŭ, nu se sfiesce nicî de intimidărî, de represalii şi totŭ felulŭ de mĕsurî draconice de a constrînge pe ţĕranŭ d'ai arênda lui locurile cele bune şi a deveni sluga lui, aceea se póte uşorŭ vede şi conchide mai cu sémă când veḑî prin ce felŭ de legăturî diavolescî constringŭ aceeaşî fabricanţî şi marî proprietarî pe ţĕranî, să le vêndă sfeclele de zaharŭ totdéuna aceluiaşî şi cu preţulŭ ce i convine fabricantului. Eu ce-lŭ puţinŭ pân' acum n'am veḑutŭ, şi nicî nu-mî potŭ închipui unŭ ţĕranŭ, care de bună voiă să-şî dea locurile cele bune în arêndă şi să-şî vêndă vitele, pentru ca elŭ să se ducă să muncéscă cu pălmile pe la alţii, şi să devină proletarŭ. Faptulŭ însĕ e, că prin acéstă foştii plugarî de odinióră suntŭ reduşî la o stare nu prea de invidiatŭ.

Că ce rasultate póte avea o astfelŭ de stare a lucrurilorŭ, îmî dete o bună probă unŭ bĕtrânŭ şi venerabilŭ preotŭ luteranŭ dela Osmunde lângă Halle a S, care în anulŭ 1886 îmî mărturisi că din cele 165 curţî şi moşii ţĕrănescî ale parochiei sale, câte erau în anulŭ 1848, aḑî abia au mai rĕmasŭ 43, ér celelalte familii tóte au disparutŭ, său devenitŭ proletarî au luatŭ lumea în capŭ. Absorbirea proprietăţii micî de către proprietatea mare şi capitalulŭ mare a pusŭ deja pe gândurî pe guvernulŭ germanŭ şi pe bărbaţii de statŭ ai Germaniei. Cei mai periculoşî suntŭ însĕ marii capitalişti, carî la jocurî de bursă séu în totŭ felulŭ de întreprinderî industriale şi comerciale au câştigatŭ miliónele, şi cărora nu le pasă de crisele agriculturei, ci numai pentru a-şî câştiga o mai mare influinţă şi gravitate în societate şi în afacerile statului, de câţiva anî s'au pusŭ pe cumpărare de moşii şi cu deosebire pe cumpĕrarea micei proprietăţî. Numai familia principelui de Fürtenberg şi a Br. Rothschild au espropriatŭ în Germania de audŭ regiunî întregî şi au pustiitŭ ḑecî de sate, ţĕranii ducêndu-se la America.

In schimbŭ însĕ fabricantulŭ de zaharŭ şi marele proprietarŭ, care şi elŭ träiesce din agricultură, progresézǎ, se înavuţesce până ce se mai plătesce încă fabri-

*) A se vedé numerii 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166 şi 167 ai »Gazetei Tran." din 1887. — Red.

FOILETONU.

(27)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XI.

Intêia victimă.

Când ajunse Fiametta la porţile castelului, se găsì de odată în faţa unei fete fórte tinere, servitóre a podestatului, care-i fusese dată ca ajutóre în serviciulŭ sĕu pe lângă fiica Adriaticei.

Pe fata acésta o chema Nina şi era fórte inteligentă. Afară de acésta era fórte bună, prevenitóre, zelósă, ascultândŭ cu adêncă băgare de sémă cele mai micî observaţiunî şi supuindu-se îndată cu plăcere. Cu chipulŭ acesta sedusese pe Fiametta şi acésta avea deplină încredere în ajutórea sa.

Vĕḑêndŭ pe Nina că vine repede spre dênsa o întrebă:

— Mĕ cauţî, mititico?

— Da, signora,.. te căutam fiindcă am să-ţî vorbesc.

— Numai decâtŭ.... acum n'am vreme... viu mai pe urmă... — rĕspunse camerista dându'o la o parte.

— Dér, signora... — stărui Nina.

— Ţî-am spus că trebue să mĕ ducŭ susŭ la stăpâna mea; trebue să fi începutŭ să se plictiséscă aşteptându-mĕ! ḑise Fiametta cu nerăbdare, respingêndŭ încă o dată cu mâna pe ajutórea sa.

— Poţî să ḑicî chiar că n'e mai vrutŭ să te aştepte şi că a şi plecatŭ! rĕspunse fata.

— Cum ai ḑisŭ? nu cumva?... Ah, mi-se pare c'am auḑitŭ rĕu, nu-i aşa? Aşa-i că n'ai ḑisŭ c'a plecatŭ stăpâna mea? ḑise Fiametta întorcêndu se spre Nina.

— Mĕ iértă, signora, stăpâna nóstră nu mai este la castelŭ, a plecatŭ.

— Fără mine?

— Fără d-ta.

Fiametta nu mai ḑise nicî o vorbă şi capulŭ îi picà pe sinŭ.

— Insĕ stăpâna mea mî-a poruncitŭ ca să te ducŭ la dênsa îndată ce te vei întórce. Décă ne vomŭ grăbi puţinŭ se póte întîmpla s'o ajungemŭ la malŭ mai nainte d'a se îmbarca! ḑise iute mititica Nina.

— Credî? întrebă Fiametta îngrijată.

— Sunt sigură. Ş'apoi stăpâna te iubesce pré multŭ şi prin urmare póte că vré să te aştepte câteva minute. Nu credî şi d-ta totŭ astfelŭ?

— Negreşitŭ... Dér décă este aşa, să plecămŭ iute, ḑise Fiametta fără să se mai gândéscă.

— Să plecămŭ, décă ḑicî d-ta, signora... rĕspunse Nina îndreptându-se într'o direcţiă cu totulŭ opusă aceleia de unde venea Fiametta.

— Dér cum au plecatŭ aşa de repede? — ḑise camerista iuţindŭ pasulŭ pe câtŭ putĕ. — Când am eşitŭ eu din sala banchetului, nicî nu era vorbă de plecare. Astfelŭ a doritŭ signora?

— Nu-ţî potŭ spune adevĕrulŭ. Chiar când a părăsitŭ castelulŭ şi chiar când scobora treptele mî-a poruncitŭ stăpâna aceea ce ţî-am spusŭ, dându-mî şi haina asta de drumŭ care-i era prea grea pentru drumulŭ ce trebuia să facă prin parcŭ. Vrea s'o îmbrace când se va sui în luntre.

Mantaua Veneţiei, pe care Fiametta o cunoscù numai decâtŭ pe braţulŭ Ninei, o încredinţă, că Nina spunea adevĕrulŭ. Fiametta nu mai avusese dér nicî picŭ de bănuială.

Şi Nina şi Fiametta mergeau alăturî fără să schimbe nicî o vorbă. Incepuseră să sufle greu din pricina iuţelei pasului.

— Mai este departe încă? întrebă în sfârşitŭ Fiametta.

— Incă puţinŭ.... signora..

Mai trecură 5 minute.

— Ei bine? întrebă ér Fiametta.

— Mai avemŭ încă vre-o sută de paşî, rĕspunse Nina. Décă'ar fi ḑiuă, orî décă ar fi lună ai puté să zărescî.

Nina nu isprăvi vorba când deodată ţipă şi căḑù josŭ pe érbă.

— Ce ai? întrebă Fiametta.

— Am călcatŭ rĕu şi mî-am scrintitŭ piciorulŭ. Oh, cum mĕ dóre! ḑise Nina strîmbându-se de durere.

— Aide, tă'ţî curajŭ... încércă-te să umblì, eu te ţiu.... ḑise Fiametta ajutându-i să se scóle.

Nina se sculà, însĕ căḑù numai decâtŭ pe iérbă ţipându ér.

— Nu potŭ! ḑise ea.

— Bine, mĕ voi duce singură... ḑicî că póte să mai fiă o sută de paşî în partea acésta? ḑise Fiametta luândŭ haina Veneţiei.

— Nicî o sută de paşî póte să nu fiă. Ia-te după lumina masalalelorŭ. Ş'apoi n'ai decâtŭ să strigî şi au să te audă.

— Mulţumescŭ! ḑise Fiametta plecândŭ singură.

Merse astfelŭ încă cincî minute fără să întêlnéscă pe cei ce-i căuta. Strigă, însĕ nimenî nu-i rĕspunse. Din pricina întunerecului nicî nu scia pe ce cărare s'apuce, când, din fericire, rĕsărì luna.

Venindu-i deodată o bănuială, Fiametta se întórse

cațiunea zaharului, de care elŭ, vorbindŭ figuratŭ, e strinsŭ legatŭ; dér când ne gândimŭ că numai în provincia Sacsonia totŭ la câte 2—3 comune se află câte o fabrică de zaharŭ și pe ḑi ce merge se înființézǎ alte fabricĭ din noŭ, cu capitalŭ mai mare; când ne gândimŭ, că mai în tóte regiunile și ținuturile numai ceva roditóre ale Germaniei și a tuturorŭ țĕrilorŭ din Europa, din ce în ce fabricele de zaharŭ se înmulțescŭ ca ciupercile și grămădescŭ capitalurĭ totŭ mai marĭ și cultura sfeclei de zaharŭ se introduce cu o pasiune nebunatică*), și prin urmare și esportulŭ de zaharŭ devine din ḑi în ḑi mai anevoiosŭ, concurența din ce în ce mai mare, mai înverșunată; când în urma acestei crise auḑimŭ suspinele, tânguirile și perderile fabricanțilorŭ Americanĭ, și vedemŭ mai pe fiăcare ḑi cădêndŭ câte o fabrică în Boemia, Sacsonia, Silesia etc. și dând falimentŭ societățĭ și firme vechĭ, carĭ aveau câte 6—10 fabricĭ, la aceste împrejurărĭ și privirĭ, ḑĕu, nu ne putemŭ opri d'a nu esprima o bănuială asupra resultatului finalŭ alŭ d-lorŭ Gresecke și Rabbetge, din causa arêndei celei enorme.**)

Pe deplinŭ satisfăcuțĭ de resultatulŭ cercetărilorŭ și de primirea cea cordială și esplicările cele detaliate din partea proprietarului, séra la 7 óre părăsirămŭ Kl. Wanzleben și cu faimosulŭ trenŭ cu clopotŭ ne îndreptarămŭ spre orașulŭ Stassfurt, unde conformŭ planului de călĕtoriă era sĕ petrecemŭ o a doua nópte și în diminéța următóre sĕ visitămŭ ocnele și fabricele de acolo, ce s'a și întêmplatŭ. (Va urma).

Raportŭ polițienescŭ. — Cu ocasiunea têrgului de săptĕmână de erĭ, s'a născut între Moisze Olah János (???) din Țințarĭ și între Ioh. Liehr de aci o cértă, care a degeneratŭ în urmă în bătaiă. Unŭ polițistŭ i-a pusŭ capĕtŭ arestândŭ pe vinovatŭ.

Totŭ cu ocasiunea têrgului de erĭ s'a confiscatŭ și s'a nimicitŭ o cantitate mai mare de póme necópte.

Érĭ arendatorulŭ grădinei Riemerzwinger a prinsŭ pe unŭ birjarŭ furândŭ póme. Fiindŭ adusŭ făptuitorulŭ la poliția, acésta l'a predatŭ judecătoriei penale.

Erĭ după améḑi s'a găsitŭ pe promenada de pe straje o jachetă de femeă. Păgubașulŭ 'șĭ o póte lua dela căpitănatulŭ orașului.

Dare de sémă

asupra contribuirilorŭ incurse cu ocasiunea petrecerei de véră, ținută în 11 Iuliu n. c. în folosulŭ șcólelorŭ românescĭ gr. cat. din Teușŭ.

Ignat Berza 1 fl. Georgiu Vintilă 50 cr. Ilarianŭ Rusanŭ 2 fl. Stefanŭ Bretoiu 1 fl. Gregoriu Belanŭ 1 fl Georgiu Munteanu 1 fl Iónŭ Marianŭ 1 fl. Gavrilă Rațŭ 1 fl. Gregoriu Popa 1 fl. Teodorŭ Gliga 50 cr. Simionŭ Evladŭ 50 cr. Nicolau Munteanu 1 fl. Alexandru Dobrescu 2 fl. Aronŭ Boerŭ 1 fl. Georgiu Făgărășianŭ 2 fl Pompeiu Nobili 70 cr. Iacobŭ Popa 1 fl. Vasiliu Rațŭ 1 fl. Vasiliu Radu 1 fl. Nicolau Belanŭ 1 fl. 50 cr. Șerbanŭ Romulŭ 50 cr. Stefanŭ Belanŭ 1 fl. Salamon Rottenstein 1 fl Blasko Károly 50 cr. Horvath Dénes 50 cr. Iacobŭ Moldovanŭ 1 fl. Georgiu Davidŭ 50 cr. Iacobŭ Mureșianu 1 fl. Iosifŭ Rațŭ 50 cr. Aureliu Hulea 50 cr. Nicolau Dubleșŭ 1 fl. Iosifŭ Popoviciu 1 fl. Mihailŭ Clain 2 fl, Salamon Herman 1 fl. Familia Moldovanŭ 1 fl. Secheli Ana 1 fl. Vasiliu Suciu 50 cr. Emanuelŭ Neagoi 1 fl. Körözsi Antal 1 fl. Buni Károly 1 fl. Georgiu Popŭ 50 cr. Petru Capulea 50 cr. Artemiu Lupanŭ 2 fl. Vasiliu Olteanŭ, advocatŭ 2 fl. Maria Domșia 1 fl. Maria Turtureanu 1 fl. Iónŭ Radu 1 fl. Teodorŭ Radu 1 fl. Iosifŭ Cirlea 50 cr. Basiliu Stregianu 1 fl Gyulai Ana 1. Iónŭ Furnea 1 fl. Iónŭ Teușianu 1 fl. Alexiu Cibu 50 cr. Petru Șerbanŭ 1 fl. Fira Rozolŭ 1 fl. Georgiu Roșca 1. Nicolau Madiere 50 cr. Ioanŭ Veresmorteanu 50 cr. Teodorŭ Fodorŭ 1 fl. Petru Stoica 1 fl Laurențiu Petricŭ 50 cr. Simionŭ Suciu 30 cr. Ilie Irianŭ 50 cr. Nicolau Puianŭ 2 fl. Nicolau Popŭ 1 fl. Nagy Lajosné 1 fl. Iónŭ Patachi 1 fl. Chirilă Crișanŭ 1 fl. I. Bretoiu 1 fl.

(Va urma.)

*) Pe teritoriulŭ reuniunei vamale — Zollverein — germane erau fabricĭ de zaharŭ în activitate.

		N-rulŭ fabricilorŭ.	Sfeclele prelucrate esprimate în tone (1000 klg)	Pe o fabrică vinŭ în terminŭ mediu tone de sfecle
în camp. an.	1871/72	311	2.250.918	7,237
„ „ „	1878/79	324	4,628,748	14,286
„ „ „	1882/83	358	8,747,154	24,433

**) Temerile esprimate de noi în 1884, durere, că s'au realisatŭ deja în anulŭ următorŭ și tótă intreprinderea a fostŭ transformată în o intreprindere pe acții, care o continuă și aḑĭ în grandórea ei de mai nainte.

Lista de subscripțiune.

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu și inundare.

Au mai incursŭ:

Prin binevoitórea stăruință a d-lui profesorŭ dela liceulŭ din urbea Bârladŭ (România), Stefanŭ Neagoe, pe lista d-sale, dela următorii domnĭ din Bârladŭ:

George Ghimbășianu, profesorŭ	5	lei n.
George Catzafany, librarŭ-tipogr.	4	„ „
Emilŭ Bruckner, farmacistŭ	10	„ „
Avram Hovsepian, comerciantŭ	5	„ „
Stefanŭ Neagoe, profesorŭ	16	„ „
Suma	40	lei n.

Dela d. Macedonŭ Șiuțu, administratorŭ de moșii în Bahna, județulŭ Roman	3 fl.	50 cr
D. C. Popoviciu, comptabilŭ	1 fl.	—
Suma	4 fl.	50 cr

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 158 alŭ „Gaz. Trans.“ 1560 lei n. și 600 fl. 06 cr.
(Va urma). Totalŭ: 1600 lei n. și 604 fl. 56 cr.

Le mulțumimŭ generoșilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociților, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BRUXELA, 13 Augustŭ. — Foculŭ din pădurea Hertogen, între Verviers și Aachen, încă nu s'a stinsŭ. (Pădurea arde de câte-va ḑile. Multe sate dinprejurŭ au arsŭ cu totulŭ. Au arsŭ mii de hectare din pădure. S'a trimisŭ armată sĕ dea ajutorŭ. — Red.)

BERLINŬ, 13 Augustŭ. — Bismarck a plecatŭ la împĕratulŭ în Babelsberg.

NEWYORK, 13 Augustŭ. — Lângă Blaemington s'a întêmplatŭ o nenorocire pe calea ferată. Suntŭ 400 rănițĭ și 100 morțĭ.

ȘISTOV, 13 Augustŭ. — Prințulŭ de Coburg a trecutŭ erĭ la 3 óre după améḑĭ prin orașŭ mergêndŭ spre Rusciucŭ.

PARIS, 13 Augustŭ. — Ḑiarele anunță, că agenții diplomaticĭ din Bulgaria au fostŭ însărcinațĭ sĕ se abțină dela orĭ ce comunicare cu guvernulŭ și cu prințulŭ de Coburg.

Ultime scirĭ.

Rusciucŭ, 12 Augustŭ. — Principele Ferdinand de Coburg a sositŭ aicĭ la ora 1 și 10 min. Primire entusiastă.

St.-Petersburg, 11 Augustŭ. — „Le Journal de St.-Petersburg“ ḑice că călĕtoria principelui de Coburg este o aventură și unŭ incidentŭ regretabilŭ, care nu va avé de locŭ resultatulŭ de a aduce o soluțiune a crisei bulgare. Evenimentele ce vorŭ resulta nu s'ar puté preveni.

St Petersburgŭ, 11 Augustŭ. „Gazeta Germană din St. Petersburg“ ḑice că aventura principelui Ferdinand ar putea sĕ-i fie funestă, și sĕ decidă Rusia sĕ între în calea unei politice active. „Novoe Vremja“ crede că Rusia nu va eși din reserva sa, de óre-ce usurpatorulŭ Coburgian nu va sta multŭ timpŭ în Bulgaria. „Garaschdanin“ ḑice că sĕ ne feréscă D-ḑeu de a face celŭ mai micŭ pasŭ pentru séu contra aventurei principelui de Coburgŭ.

Berlinŭ, 12 Augustŭ. — Principele de Bismarck a sositŭ ierĭ pe neașteptate, și a avutŭ o întrevedere cu Impĕratulŭ Wilhelm în privința afacerilorŭ în Bulgfiria.

DIVERSE.

Noue vêne de argintŭ. — După cum spune »Narodni Listy«, nisce minerĭ au datŭ într'unŭ nou stratŭ în Kuttenberg la 27 metri adêncime de bogate vêne de argintŭ. Acéstă descoperire a produsŭ în orașulŭ munteanŭ cea mai mare bucuriă.

***

Monedă jidovéscă. — In Viena au sositŭ tocmai acum primele esemplare de monede, ce le-au edatŭ în Parisŭ nouĕle colonii jidovescĭ întemeiate în Palestina, ca: „Petaeh Tikusah“, »Mikwah Israel«, »Rosch Hirrah“, „Rischon Lezion“ ș. a., sub garanția „Alianței Israelite“. Aceste monede suntŭ făcute din bronzŭ și au valóre de unŭ piastru, de unŭ jumĕtate piastru și de unŭ sfertŭ de piastru. Reversulŭ monedei arată numele coloniei respective și litere ebraice, pe când pe aversŭ se află literile: A. I. U. („Alliance Israelite Universelle) și valórea monedei în cifre.

***

Onestitatea rĕu resplătită. — Intr'unŭ orășelŭ din Silesia, aprópe de fruntaria Austriei, se produse într'una din Duminecile trecute unŭ saltimbancŭ cu fiulŭ sĕu, unŭ băiețașŭ ca de vre o șépte. După terminarea producțiunei băiĕtulŭ culese, conformŭ obiceiului, dela spectatorii representanței, contribuțiunile voluntare de micĭ monete de aramă. Predândŭ tatălui sĕu banii adunațĭ pe tăviță, acesta din urmă găsi între crucerii de aramă unŭ galbenŭ de aurŭ. Convinsŭ că acestŭ dar de valóre trebue sĕ fi provenitŭ dintr'o eróre nevoluntară, onestulŭ saltimbancŭ se sui pe unŭ scaunŭ și, adresându-se cătră cei adunațĭ, ḑise cu o voce resunătóre: Acelŭ domnŭ séu acea dómnă, care din greșélă a aruncatŭ pe tăviță unŭ galbenŭ în locŭ de unŭ crucerŭ, este învitatŭ a-lŭ lua înapoi. Nu trecŭ douĕ minute și o sută cincĭ-ḑecĭ persóne se presentară, reclamândŭ restituirea galbenului, pretextândŭ fiă-care că elŭ ar fi datŭ piesa de aurŭ din greșélă. Se înțelege că sĕrmanulŭ saltimbancŭ, care nu primise decâtŭ unŭ singurŭ galbenŭ, nu era în stare a satisface cererea atâtorŭ reclamanțĭ. Saltimbanulŭ căpătă dela respectabilulŭ publicŭ o bătae cumplită și nu fu destulŭ atâta, fu și arestatŭ pentru delictulŭ de a fi turburatŭ liniștea publică prin provocarea unui scandalŭ.

***

Incendii. — In comuna Stancova din comitatulŭ Liptó unŭ incendiu vehementŭ a prefăcutŭ în cenușă, la 8 l. c., 23 case și totŭ atâtea șurĭ, 110 grajdurĭ și alte clădirĭ economice. Paguba se socotesce la 50—60 de miĭ fl. — Totŭ în 8 l. c. unŭ incendiu și mai vehementŭ a isbucnitŭ în comuna Belsö-Böcsön, din comitatulŭ Borsod, care a prefăcutŭ în cenușă 3—4 sute de case. Paguba se socotesce la 100,000 fl. Altŭ incendiu a isbucnitŭ la 9 Augustŭ în comuna Chișfalĕu, unde au arsŭ tóte clădirile economice, împreună cu bucatele adunate de pe câmpŭ, ale proprietarului Kanabe Jozsef. Asigurate au fostŭ numai coperișele șurilorŭ și ale grajdurilorŭ. Paguba se socotesce în 2500—3000 fl. Foculŭ se presupune că ar fi fostŭ pusŭ de unulŭ dintre muncitorĭ, care de mult ameninţase orĭ cu omorŭ, orĭ cu focŭ pre proprietarulŭ Kanabe.

Hagi Loja. — Vestitulŭ capŭ de insurgențĭ Hagi Loja, care în timpulŭ ocupațiunei Bosniei și Erțegovinei a opusŭ o resistență desperată trupelorŭ austro-ungare la luarea Serajevului, a muritŭ la 21 Șeval (13 Iulie) în Meca. Hagi Loja, după ce a fostŭ luatŭ prisonierŭ de trupele de ocupațiune, a fostŭ internatŭ în fortăréța Theresienstadt, de unde fusese liberatŭ numai acum câțĭva anĭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

la loculŭ unde lăsase pe Nina. Loculŭ acesta se cunoscea de pe unŭ castanŭ fórte mare, la a cărui rădĕcină picase fata.

Insĕ când ajunse Fiametta la castanŭ, nu mai găsi pe Nina.

— Am datŭ în cursă! ḑise Fiametta bătêndŭ din piciorŭ. — Oh, ce dobitócă sunt! Cum eram sĕ bănuescŭ eu că și copila asta, în care aveamŭ încredere, era o unéltă! Aide! sĕ nu mĕ mai gândescŭ. Destulŭ atâta tânguire. Decâtŭ sĕ stau sĕ vorbescŭ, mai bine sĕ mĕ punŭ pe lucru.

Fiametta plecă. După multe cotiturĭ și după multe semne pe carĭ le putea cunósce la lumina lunii, ajunse la castelŭ. După sgomotulŭ neregulatŭ ce făceu invitații în sala cea mare a banchetului, Fiametta înțelese că stăpâna sa plecase într'adevĕrŭ.

Și când se uită în salonŭ, Fiametta nu mai vĕḑŭ nicĭ pe fiica Adriacei, nicĭ pe Felice Badoerŭ, nicĭ pe podestatulŭ Padovei.

Intrebă în drépta și în stânga, însĕ numai de formă, fiindŭ că scia ea cam ce felŭ o sĕ i se rĕspundă. Află astfelŭ că fiica Adriaticei plecase, însoțită de podestatulŭ, cătră capulŭ insulei de unde trebuia sĕ se îmbarce.

Fiametta nu mai întrebă nimicŭ alta, de frică sĕ nu pice și într'altă cursă. Scia acum totŭ ce voia sĕ scie

Miculŭ portŭ de îmbarcare era în fața castelului. In poziția în care sta Fiametta, în capulŭ de josŭ al peronului și cu spatele la clădirĭ, n'avea decâtŭ sĕ mérgă dreptŭ înainte fără sĕ s'abată din drumŭ pentru ca s'ajungă la loculŭ de pe malŭ, unde vrea ea. Ca sĕ pótă merge pe drumulŭ celŭ bunŭ avea o busolă, raḑele lunii, carĭ acum își proectau umbra în unghiu dreptŭ la stânga sa. Prin urmare trebuia sĕ mérgă în direcția acésta pentru ca sĕ fiă sigură sĕ nu se rĕtăcéscă..

Indată ce se gândi astfelŭ, Fiametta începù s'alerge prin parcŭ.

Mergea ast-felŭ de cătăva vreme, când se împiedică de ceva, așa că era sĕ caḑă. S'aplecă pentru ca sĕ 'șĭ desfacă piciórele de aceea se credea ea că este ederă și că 'i încurcase piciórele.

Spre marea ei mirare puse mâna pe unŭ brîu lungŭ de lână; brîulŭ era udŭ, negreșitŭ de roua serei.

Insĕ nu, nu era rouă, ci ceva cleiosŭ, lipiciosŭ, alŭ căruĭ mirosŭ te bătea la capŭ.

Sânge póte.

Fiametta se speriă cumplitŭ. Ridică brêulŭ în bătaia luminei lunei: era sânge într'adevĕrŭ!

Cu tótă graba ei d'a ajunge la portŭ, presimțirea unei alte nenorocirĭ o făcŭ sĕ desfacă brîulŭ: La unŭ colțŭ ḑărĭ unŭ R pe care-lŭ cususe chiar ea. Nu mai încăpea nicĭ o îndoială: brîulŭ era alŭ lui Ricardo. Dér unde era elŭ? Mortŭ, negreșitŭ, omorîtŭ de ucigașĭ! Oh, totulŭ era pierdutŭ.

— Ricardo! Ricardo! striga nenorocita fată repeḑindu-se în tufișurĭ și sgâriindu'șĭ obrazulŭ și mânile prin ghimpĭ și mărăcinĭ. — Ricardo, nu m'auḑi?

Insĕ din pădure nimenĭ nu-i rĕspundea.

— Ricardo! dragă Ricardo, sunt eu, Fiametta ta drăguță, nu'mĭ mai cunoscĭ glasulŭ? Vorbeșce, Ricardo!

Tăcea ca sĕ asculte. Nimenĭ nu'i rĕspundea.

Biata Fiametta, sdrobită de emoțiune, se rezimase de trunchiulŭ unui stejarŭ, când i se părù c'aude unŭ gemetŭ slabŭ dincolo de desișŭ, la câțiva pașĭ de ea.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 12 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 40
Rentă de hârtiă 5%	87.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 40
Bonurĭ rurale ungare	104.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 25
Renta de hârtiă austriacă	81 35
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	112 65
Losurile din 1860	136.20
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.25
Act. băncei de creditŭ austr.	281.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
Napoleon-d'orĭ	9.99
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 28 Iulie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	92—	$92^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	$94^1/_2$	$95^1/_2$
» convert. (6%)	$88^1/_4$	89—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104^1/_2$	105—
» „ „ (5%)	$89^1/_2$	$90^1/_4$
» » urban (7%)	$102^3/_4$	$103^1/_2$
» » » (6%)	$93^1/_2$	$94^1/_2$
» » » (5%)	$87^1/_2$	87—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	$14.^1/_2$
Bancnote austriace contra aurŭ.	$2.02^1/_2$	$2.04^1/_2$

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 13 Augustŭ st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8.60	Vênd.	8.64
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10 01
Lire turcescĭ	»	11.25	»	11.30
Imperialĭ	»	10.24	»	10 29
Galbenĭ	»	5 92	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	$110.^1/_2$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-niĭ abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domniĭ ce se abonézā din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitāţĭ la primirea diarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delăture. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ accelerată Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ accelerată Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.